

Motion till riksdagen

1987/88:Bo246

av Siri Häggmark och Jens Eriksson (m)
om skärgårdsbefolkningens bostadsproblem

Bohuslän med sin unika skärgård betraktas i den fysiska riksplaneringen till stora delar som ett område av riksintresse. Å ena sidan kan vårt landskap ge goda hamnar och utvecklingsmöjligheter för basindustrier. Å andra sidan erbjuder det människor från när och fjärran fritidsvistelse och avkoppling i en naturskön bygd som vuxit fram ur de traditionella näringsgrenarna jordbruk, fiske, sjöfart, konservindustri och stenindustri. I de trånga kustsamhällena fann man gemenskap i säregna restriktionsfria bebyggelseformer som måste bevaras för framtiden – inte som reservat utan som levande miljöer.

De senaste decenniernas rationaliseringar har framför allt drabbat det typiskt bohuslänska näringsfånget och tvingat allt fler ungdomar att söka sin utkomst i de större tätorterna.

Konkurrensen och trycket från fritidsintressenterna har förorsakat många problem. Det kanske allvarligaste är att våra skärgårdssamhällen avfolkas då allt fler bostäder köps upp av sommargäster och står tomma större delen av året. Den bofasta befolkningen har ej tillräcklig köpkraft för att kunna förvärva fastigheter som blir till salu utan trängs allt mer bort från kusten och samhällena.

En av orsakerna till att det blivit så här är tillgången på fritidsbostäder. Det finns en oerhört stor efterfrågan, man kan här tala om krav från människor som bor i städer och tätorter att kunna förvärva sommarbostäder där de kan tillbringa semester och övrig fritid.

Genom den fysiska riksplaneringen och motvilja mot att ställa områden till förfogande har priserna trissats upp på de tomter och hus som eventuellt blivit till salu.

Det finns en del samhällen där det är synnerligen angeläget att någonting görs för att förbättra rådande förhållanden.

Det är de skärgårdssamhällen – typ Smögen och Fjällbacka – där möjligheterna att bygga ut är starkt begränsade, men i de flesta av skärgårdssamhällena finns problemet att kärnan, centrum, ligger död större delen av året.

De äldre husen i skärgården är mycket attraktiva som sommarbostäder. Detta medför höga försäljningspriser. Det finns exempel på att ett hus som befann sig i sådant skick att brandkåren inte ens skulle tänka sig att använda det som övningsobjekt ändå kunde säljas för 750 000 kr. Här kan man knappast tänka sig att någon kommun i Bohuslän skulle våga gå in med ett förköp.

Ingen bofast skulle heller ha möjlighet att sättas ett sådant hus i beboeligt

skick med dagens lånemöjligheter. Den springande punkten är om nuvarande lagstiftning och lånereglering är tillräckligt effektiva för att förverkliga syftet att bibehålla en kärna av permanent boende i de attraktiva kustsamhällena eller i andra områden med stora fritidsvärden.

Riksdagens bostadsutskott behandlade denna fråga riksmötet 1986/87 och förutsatte därvid att regeringen skulle förelägga riksdagen erforderliga förslag. Ärendet brådskar. Företrädare för kustkommunerna anser att utvecklingen är oroande.

Det finns enligt vår mening två sätt att komma till rätta med skärgårdens boendeproblem.

Det ena är att ställa mark till förfogande för fritids- och permanentbyggelse. Det finns mark som utan skada kan tas i anspråk för fritidsändamål och det finns på många ställen möjlighet att utöka möjligheterna att bygga åretombostäder.

Det andra är att ge samma lånemöjligheter som vid nybyggnation för bofast befolkning som vill köpa och eventuellt renovera äldre hus under förutsättning att låntagaren är mantalsskriven på orten. Om låntagaren inte redan är mantalsskriven förutsätts att så sker i samband med fastighetsförvärv. Flyttar låntagaren från orten och/eller om fastigheten försäljs som fritidsbostad skall lånen sägas upp av långivaren.

Genom dessa två åtgärder skulle vinsterna bli att priserna på gamla hus kom ner på en rimlig nivå och bostadskostnaderna i dessa gamla hus stod i proportion till att bo i ett nybyggt hus med statliga lån.

Hemställen

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen hos regeringen begär förslag till lån för bofast befolkning vid förvärv av bostadsfastigheter i skärgårdsområden och kustsamhällen,
2. att riksdagen hos regeringen begär att berörda länsstyrelser undersöker möjligheterna att ställa mark till förfogande för fritidsbyggelse och åretombostäder.

Stockholm den 26 januari 1988

Siri Häggmark (m)

Jens Eriksson (m)

